

“ DÖRT HALİFE DÖNEMİ”

DERS NOTLARI VE ŞİFRE

TANER ÖZDEMİR

“DETAY TARİHÇİ”

TÜRK TELEKOM NURETTİN TOPÇU SOSYAL BİLİMLER LİSESİ

TARİH ÖĞRETMENİ

DÖRT HALİFE DÖNEMİ

632 tarihinden başlayıp **661** yılına kadar geçen süreye dört halife devri adı verilmiştir. Bu **dönem hülefa-i raşidin** olarak tanımlanmaktadır.

HZ.EBUBEKİR DÖNEMİ 632-634

İlk halife,
Cennetle müjdelenen on kişiden biri,
Hicrette peygamberin yol arkadaşıdır,
Yalancı peygamberler sorunu çözen, (RiddeHarekatı)

UYARI: Böylelikle peygamber sonrası oluşabilecek olumsuzluklar ortadan kaldırıldı. Zekât vermeyenlere karşı mücadele edildi. Ayetler toplanarak kitap haline getirildi.

UYARI: Sahabelerin ölmesi ve ayetlerin yazıların silinmesi üzerine bir heyet toplanarak ayetler bir araya getirilmiştir.

Yermük zaferi ile Arabistan dışında ilk Bizans'a karşı üstünlük sağlandı.

EŞLEŞTİRME		
A. İlk halife	1	Dinden dönme
B. Kitap	2	Kur'an-ı Kerim
C. Hicret	3	622
D. Yermük	4	Hiz. Ebubekir
E. Ridde	5	Bizans
F. Hz.Ebubekir	6	İlk Müslüman

A	B	C	D	E	F
4	2	3	5	1	6

“Hz. EBUBEKİR, peygambere inanan ilk insandır.”

EBUBEKİR

En yakın Peygamber dostu,
Bizans’la yapıldı ilk savaş Yermük,
Uzun sürmedi hilafet,
Başta Müslüman oldu Hz. Ebubekir,
Eli cömert idi
Kıtap haline geldi Kur’an-ı Kerim,
İlk halife Hz. Ebubekir,
Ridde hareketi ile engellendi peygamber düşmanları

HZ.ÖMER DÖNEMİ 634-644

- ✓ İlk defa kadı ataması yapılmıştır,
- ✓ Eyaletlere maaş alan valiler atanmıştır,

UYARI: Böylelikle merkezi otorite sağlanmaya çalışılmıştır.

- ✓ İran, Irak, Suriye, Mısır, Kudüs ve Azerbaycan fethedilmiştir,
- ✓ İlk defa Türklerle komşu olunmuştur,
- ✓ Ikta sistemi ilk defa uygulanmaya başladı,

UYARI: Ikta sistemi ile bazı devlet adamları ve askere maaşları karşılığında topraklar verilmiştir.

UYARI: Ikta sistemi üretimde sürekliliği sağlamış ve hazineden para çıkışı olmadan hazır ordular teşkil edilmiştir.

- ✓ Askeri posta teşkilatı kuruldu,

UYARI: Merkezi otoriteyi güçlendirmiştir.

- ✓ Sürekli ordu oluşturulmuştur,

UYARI: Sınırların genişlediğinin göstergesidir.

- ✓ Hicri takvim kullanılmaya başlandı,
- ✓ Teravîh namazı toplu kılınmaya yeniden başladı,
- ✓ İranda hüküm süren Sasani devletine son verilmiştir. Sasaniler ile Köprü Savaşı 634, Kadisiye Savaşı, 636, Celula Savaşı 637, Nihavend Savaşı 642
- ✓ Doğu Roma İmparatorluğunda ise Ecnadeyn savaşı ile Suriye alınmıştır.

UYARI: Cünd adı verilen ordugâh şehirleri kurulmuştur.

“Hz. Ömer **KADİSİYE** savaşında İran’a üstünlük kurdu.”

KADİSİYE

Kuzey Afrika’nın kilidi açıldı,
Adalet ve hoşgörü sağlandı,
Divan teşkilatı ve kadılık kuruldu,
İran, Azerbaycan ve Mısır fethedildi,
Seneyi hilafet 634-644,
İlk defa hicri takvim oluşturuldu,
Yanında oldu Hz. Osman ve Ali,
Ecnadeyn de alındı Suriye

	DOĞRU-YANLIŞ	D	Y
1	Mısır, Amr. Bin As tarafından fethedildi		
2	Ikta sistemi ile maaşlı askerler ortaya çıkmıştır		
3	İlk halife Hz.Ömer'dir		
4	Kadisiye Savaşı ile Sasaniler yıkılmıştır		
5	Sınırların genişlemesiyle kadılık teşkilatı kuruldu		
6	Hz. Ömer 634-644 yılları arasında hilafet sürdü		
7	Divan teşkilatı Hz. Ömer döneminde kuruldu		
8	Riddehareketi yalancı peygamberler sorunudur		
9	Hz.Ebubekir, 632-634 yılları arasında hilafet sürdü		
10	Zekat vermeyenlerle mücadele eden Hz. Ömer'dir		
11	Hicri takvim Hz. Ömer tarafından kullanıldı		
12	Ecnadeyn Savaşı ile Suriye fethedildi		
13	Bizans'la Yermük Savaşı yapılmıştır		
14	Adaletin temsilcisi Hz. Ömer olmuştur		
15	Kur'an-ı kerim Hz.Ebubekir tarafından kitap haline getirildi		

1.D 2.Y 3.Y 4.D 5.D 6.D 7.D 8.D 9.D 10.Y 11.D 12.D 13.D 14.D 15.D

EŞLEŞTİRME		
A. Hicri Takvim	1	Sasaniler
B. 634-644	2	Mısır
C. Ikta	3	Hz.Ömer
D. Hz.Ömer	4	Suriye
E. Amr'ül As	5	Toprağa bağlı asker
F. Ecnadeyn	6	Kırkıncı Müslüman
G. Kadisiye	7	Ay yılı esası

A	B	C	D	E	F	G
7	3	5	6	2	4	1

HZ.OSMAN DÖNEMİ 644-656

İslam dünyasında ilk defa huzursuzluklar başladı.

UYARI: Bunun temel sebebi ise **Hz. Osman'ının** kendi soyundan olanları önemli görevlere getirdiği iddiasıdır

- ❖ Kur'an-ı Kerim çoğaltılarak **Basra, Şam, Mekke, Küfe ve Mısır** gibi önemli eyaletlere gönderildi,

UYARI: Kur'an-ı Kerim Hz. Ebubekir döneminde kitap haline getirilmiş, Hz. Osman döneminde ise çoğaltılmıştır.

- ❖ Kıbrıs adası Muaviye tarafından fethedilmiştir,

UYARI: Hz. Peygamberin halası bu fetih sırasında şehit düşmüştür.

- ❖ İlk deniz zaferi **Zatü'sSavari**, Doğu Roma İmparatorluğuna karşı kazanılmıştır.

- ❖ Hazar Türkleri ile mücadele bu dönemde başlamıştır. Harezm ve Horasan bölgesi akınlar düzenlenmiştir.

EŞLEŞTİRME		
A. Zat'üsSavari	1	Hz. Osman
B. Medine	2	Muaviye fethetti
C. Hz. Osman	3	Hazarlar
D. Mücadele	4	İlk deniz savaşı
E. Kıbrıs Adası	5	Başkent
F. 644-656	6	Zinnureyn

A	B	C	D	E	F
4	5	6	3	2	1

“Hz. **OSMAN** Kur’an-ı Kerim okurken şehit edilmiştir.

OSMAN

Osman üçüncü halife,
Savaş Zat’üsSavari,
Muaviye Suriye de vali,
Alındı Kıbrıs Adası,
Nihayet buldu 656 hilafet dönemi

HZ.ALİ DÖNEMİ 656-661

UYARI:Hz. Ali dönemi huzursuzlukların savaşa dönüştüğü dönem olmuştur.

- Hz. Ayşe'nin önderliğindeki **Mekke** grubu ile **Hz. Ali** grubu arasında **Cemel Savaşı** yapılmıştır (656)

UYARI: Müslümanlar arasında yapılan bu ilk savaşı Hz. Ali kazanmıştır.

DİKKAT: Savaşın temel sebebi Hz. Osman'ın katillerinin bulunmasında Hz. Ali'nin ağır davrandığı iddiasıdır.

- Muaviye'nin başını çektiği Şam grubu ile Hz. Ali grubu arasında **Sıffin Savaşı** yapılmıştır, 657
- Hakem Olayı'ndan sonra Müslümanlar gruplara ayrılmıştır,
- Hz. Ali'ye, Hz.Muaviye'ye inananlar ve Hariciler
- **Hz. Alinin** ölümüyle birlikte dört halife dönemide sona ermiştir,
- Döneminde devletin başkenti **Küfe'dir.**

EŞLEŞTİRME		
A. Kufe	1	656
B.Cemel Savaşı	2	Çocuk Müslüman
C. Son halife	3	657
D. Sıffin Savaşı	4	Hz.Ali
E. Hz.Ali	5	Halifelik dönemi
F. 656-661	6	Başkent

A	B	C	D	E	F
6	1	4	3	2	5

“SALİH AMEL işleyen Hz. Ali’yi sevmiş olur.”

SALİH AMEL

Sıffin Savaşında bölündü Müslümanlar,
Ayşe ve Hz. Talha, Cemel de çıktı karşısına,
L,
İlk Müslüman olan çocuk Hz. Ali,
Hazreti Hasan ve Hz. Hüseyin evlat

Alim ve cesur halife,
Medine yerine Küfe başkent
Elinde kılıç Zülfikar
L

